

ærede Ordførere gjorde. Hvad man skulde opnaae ved disse Commissioner er jo for det Første, at Professorene i deres hele Virksomhed skulle faae en friere Stilling, men dette vil ingenlunde blive Tilfældet derved, at man fritager dem for det trættende Examensarbejde. Saaledes som Forholdene ere hos os, komme de unge Studerende til Universitetet kun med deres Stoleddannelse og skulle nu tage fat paa deres Sagstudium, men de ville da altid trænge til Veiledning, trænge til, at Videnskaben fremsættes paa en Maade og i en Form, der er afsæst efter deres Standpunkt. De Studerende maae kunne fordre, at der meddeles dem en saadan Underviisning, at de gjennem et grundigt og alsidigt Studium efterhaanden kunne ledes til et frit og selvstændigt Studium, men de maae virkelig i en vis Henseende begynde med at gaae i Skole. De kunne i Almindelighed ikke paa egen Haand begynde et frit, selvstændigt Studium. Hele denne Underviisning paahviler det Professorene at give; de maae holde Forelæsninger og indrette dem saaledes, at de Studerende kunne følge dem, og det vil allerede for disse være et ikke ganske let Arbejde at følge og ret tilegne sig en saadan Underviisning. Fordi man befrier Professorene for at examinere, blive de jo ikke frie for den anden Dpgave, at holde saadanne Forelæsninger, der ere indrettede efter de Studerendes Darr, og Forholdet for Professorene vil altsaa i det Væsentlige blive, som det er. Ganske anderledes vilde det være, naar man vilde stille Universitetet hen som en reen videnskabelig Anstalt og ophæve Forpligtelsen for Professorene til at undervise og vejlede de Unge, der ønske at indtræde i de Ørene af Statsstyrelsen, der kræve en videnskabelig Uddannelse, Forpligtelsen til at forberede de Studerende til Examen, saa at de kunne hengive sig til fri videnskabelig Virksomhed og kun holde reent videnskabelige Forelæsninger, som de Studerende da kunne høre, om de ville og lade være, om de ville, medens Proven paa, om de ere i Besiddelse af de for Indtrædelse i Stats-tjenesten nødvendige Kundskaber, blev henlagt til et andet Sted. En saadan Ordning har man tildeels i England, men den hænger sammen med de engelske Forhold i saa mange

forffjellige Retninger, at jeg ikke tror det vil være muligt at overføre den hertil. Hvis man vilde gaae saavidt, vilde man ganske vist opnaae en Deel af det, som man nu tror at opnaae ved Examenscommissioner, nemlig et friere videnskabeligt Liv ved Universitetet, baade for Professorene og for Studerende. Fordringen om Examenscommissioner begrundes fremdeles med Hensyn til de Studerende. Disse stakkels Studenter, de ligge nu som i Svøb; de ere saa aandeligt indsnøvede, at de ikke kunne bevæge sig frit; de kunne ikke studere selvstændigt, de blive nødte til at lære deres Professorens Collegier udenad, overlæses med Detailler, og hvis de erhverve sig en selvstændig Opfattelse, saa tør de — som vi hørte af den ærede Ordfører — ikke engang komme frem med den ved Examen. Den ærede Ordfører fremførte som Beviis for denne Paastand, at, da han var oppe til Examen, blev han examineret af en Professor, fra hvem han havde en forffjellig Opfattelse, og at han, hvis han havde udtalt sin Mening, vilde være bleven ufordeelagtig bedømt. Jeg beklager nu meget, at den ærede Ordfører ikke havde det moralske Mod at udtale den Mening, han havde, thi hvis Professorene saa havde bedømt ham anderledes, saa havde det dog været et Slags Beviis, men det forekommer mig rigtignok, at det Beviis, som han vilde hente deraf, fuldstændigt glippede, og at det kun beviste, at han ikke havde det Mod at komme frem med sin egen Mening af Frygt for, at Examinator vilde bedømme ham ufordeelagtigt. Maaskee maa det være mig tilladt at følge det ærede Medlems Exempel og henholde mig til min Erfaring. Da jeg tog Examen — det er vel endeel Aar tilbage, men jeg tror ikke, at Forholdene have forandret sig væsentligt i den Henseende — var der 2 Retninger ved Universitetet. Det var i den Tid, da Sjællands nuværende Biskop fremtraadte og ved sin udmærkede Dygtighed som Docent traf de Studerende til sig. Vi hørte ham med Begeistring, tilegnede os hans Anstuelser og sluttede os til dem, skjøndt de vare forffjellige fra dem, der hylledes af de øvrige Medlemmer af Facultetet. Jeg havde nu det Uheld ved Examen at blive